

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 407/06-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. decembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť J. V., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. V., B., namietajúcej porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17 C 135/1998-207 z 25. januára 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 Co 198/05 z 27. júla 2005 a nevyužitím práva generálneho prokurátora Slovenskej republiky podať proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17 C 135/1998-207 z 25. januára 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 Co 198/05 z 27. júla 2005 mimoriadne dovolanie a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. V. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. októbra 2006 doručená sťažnosť J. V., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. V., B., v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 17 C 135/1998-207 z 25. januára 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 15 Co 198/05 z 27. júla 2005 a nevyužitím práva generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podať proti označeným rozsudkom mimoriadne dovolanie.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou z 19. marca 1998 proti žalovaným 1. M. S. a 2. J. S. (ďalej len „žalovaní“) domáhala, aby okresný súd nahradil prejav vôle žalovaných uzavrieť s ňou kúpnu zmluvu k nehnuteľnostiam, ktorých je sťažovateľka spolu so žalovanými podielovou spoluvlastníčkou. Okresný súd rozsudkom č. k. 17 C 135/1998-116 z 8. februára 2001 žalobu sťažovateľky zamietol. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 16 Co 1382/01 zo 17. apríla 2002 tak, že napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Následne okresný súd opätovne napadnutým rozsudkom č. k. 17 C 135/1998-207 z 25. januára 2005 návrh sťažovateľky zamietol, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaný v 1. rade uplatnil námietku premlčania. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie. O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom sp. zn. 15 Co 198/05 z 27. júla 2005 tak, že označený rozsudok okresného súdu potvrdil, *„hoci z iných dôvodov“*. Sťažovateľka v sťažnosti poukazuje na vnútornú rozpornosť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré *„na jednej strane súd správne cituje čoho sa sťažovateľka v súdnom konaní domáhala, správne poukazuje na vec sa vzťahujúce ustanovenia občianskeho zákonníka a správne ich aj vysvetľuje, avšak svoje rozhodnutie odôvodňuje zamietnutím návrhu, ktorého sa sťažovateľka vôbec nedomáhala, a to, že sa nedomohla relatívnej neplatnosti kúpnych zmlúv, ktorými zviazaní spoluvlastníci porušili jej predkupné právo...“*. Sťažovateľka poukazuje tiež na to, že v napadnutom rozsudku konajúci senát vyslovil *„úplne odlišný právny názor ako iný senát toho istého súdu v tej istej právnej veci v uznesení zo dňa 17. 04. 2002, č. k. 16 Co 1382/01, ktorým zrušil rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08. 02. 2001, č. k. 17 C/135/1998-116.“*

Keďže podľa názoru sťažovateľky bol napadnutými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu porušený zákon, sťažovateľka podala 8. decembra 2005 Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) podnet na podanie mimoriadneho dovolania. Listom zo 6. júna 2006 č. Kc 2014-12 oznámila Krajská prokuratúra v B. (ďalej len „krajská prokuratúra“) sťažovateľke, že jej podnet bol z dôvodu príslušnosti postúpený generálnou prokuratúrou na priame vybavenie. Z uvedeného listu zároveň vyplýva, že krajská prokuratúra *„sa stotožnila s výrokmi konajúcich súdov, aj keď z iných právnych dôvodov a keďže nezistila porušenie zákona a neboli splnené podmienky podľa § 243e OSP, podnet na podanie mimoriadneho dovolania odložila bez ďalších opatrení“*. Sťažovateľka žiadala krajskú prokuratúru listom z 15. júna 2006 o prehodnotenie názoru. Na toto podanie reagovala prokurátorka generálnej prokuratúry listom zo 17. augusta 2006, č. VI/2 Pz 299/06, v ktorom uviedla, že ani po opätovnom preskúmaní veci nebol zistený dôvod na zmenu právneho stanoviska prokuratúry. Podľa názoru sťažovateľky bol postupom orgánov prokuratúry porušený zákon, keďže procesnú legitimitáciu na podanie mimoriadneho dovolania má generálny prokurátor, pričom *„má dôvodné podozrenie, že jej podnet sa ku Generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky nikdy ani nedostal“*.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a vo veci samej vydal tento nálež:

„Rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. 01. 2005, č. k. 17 C/135/1998-207 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. 07. 2005, č. k. 15 Co 198/05 a nevyužitím práva Generálneho prokurátora Slovenskej republiky na podanie mimoriadneho dovolanie proti týmto rozhodnutiam súdu boli porušené základné práva J. V., bytom B., podnikateľky, občianky Slovenskej republiky:

na spravodlivý proces, zakotveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

na právnu pomoc, zakotveného v čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a vyjadrené v ust. § 5 ods. 1 OSP v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

vlastniť majetok, ústavnoprávnej zásady, že vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu a že dedenie majetku sa zaručuje, zakotvených v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd podľa ust. § 56 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. v z. n. p. zrušuje Rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. 01. 2005, č. k. 17 C/135/1998-207 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. 07. 2005, č. k. 15 Co 198/05 a podľa ust. § 56 ods. 3 citovaného zákona vracia vec Okresnému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

Ústavný súd ukladá Okresnému súdu v Banskej Bystrici, Krajskému súdu v Banskej Bystrici a Generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky, aby do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu spoločne a nerozdielne zaplatili J. V., bytom B., primerané finančné zadostučinenie za porušenie jej základného práva vo výške 300.000,- Sk s tým, že plnením jedného zo zaviazaných zaniká povinnosť ostatných zaviazaných v rozsahu poskytnutého plnenia.

Ústavný súd v súlade s ust. § 36 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. v z. n. p. ukladá Okresnému súdu v Banskej Bystrici, Krajskému súdu v Banskej Bystrici a Generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky, aby do 15 dní od doručenia nálezu spoločne a nerozdielne zaplatili náhradu trov konania J. V. na účet jej právneho zástupcu, J. V., advokáta, B. s tým, že plnením jedného zo zaviazaných zaniká povinnosť ostatných zaviazaných v rozsahu poskytnutého plnenia.“

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľka namieta sťažnosťou porušenie svojich základných práv rozsudkom okresného súdu č. k. 17 C 135/1998-207 z 25. januára 2005 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 15 Co 198/05 z 27. júla 2005 a nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označeným rozsudkom mimoriadne dovolanie.

1. Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní najprv zaoberal tou časťou sťažnosti sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojich základných práv nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu mimoriadne dovolanie.

Zákonné predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi. To znamená, že nejde o základné právo sťažovateľa, ktoré by bolo možné zahrnúť pod čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05).

Vychádzajúc zo svojej stabilizovanej judikatúry ústavný súd dospel k záveru, že nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu mimoriadne dovolanie nemohlo dôjsť k porušeniu označených základných práv sťažovateľky, keďže platná zákonná úprava nezakladá sťažovateľom právo (právny nárok) na vyhovenie ich podnetu na podanie mimoriadneho dovolania zo strany generálneho prokurátora.

Z citovaného textu § 25 ods. 2 vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Keďže v danom prípade nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu mimoriadne dovolanie nemohlo dôjsť k porušeniu označených základných práv sťažovateľky, ústavný súd túto časť sťažnosti sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. Následne sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zaoberal tou jej časťou, ktorou namieta porušenie svojich základných práv rozsudkom okresného súdu č. k. 17 C 135/1998-207 z 25. januára 2005 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 15 Co 198/05 z 27. júla 2005.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu

jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľka tvrdí, že „*dvojmesačná lehota na podanie tejto sťažnosti uvedená v ust. § 53 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z. v z. n. p. začala plynúť odo dňa nasledujúceho po dni, kedy bolo sťažovateľke doručené upovedomenie prokurátorky Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky – list zo dňa 17. 08. 2006, číslo VI/2 Pz 299/06-7, t. j. odo dňa 03. 09. 2006*“. Z citovaného tvrdenia vyplýva, že sťažovateľka považuje podanie podnetu generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania za právny prostriedok ochrany, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv a slobôd účinne poskytuje a ktorý treba vyčerpať v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pred tým, ako podá sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu.

S citovaným tvrdením sťažovateľky sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nestotožnil. Vzhľadom na skutočnosť, že podanie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania adresované generálnemu prokurátorovi nezakladá podnecovateľovi (v danom prípade sťažovateľke) právny nárok na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom, nemožno ho podľa názoru ústavného súdu považovať za právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý treba vyčerpať pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Z toho zároveň vyplýva, že lehota na podanie sťažnosti proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu začala plynúť nadobudnutím ich právoplatnosti. Keďže sťažovateľka doručila ústavnému súdu sťažnosť proti označeným rozsudkom okresného súdu a krajského súdu zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti odmietol aj túto jej časť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že v danom prípade sú dané dôvody na odmietnutie sťažnosti sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základných práv označeným rozsudkom okresného súdu aj z dôvodu nedostatku právomoci, keďže právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní proti napadnutému rozsudku okresného súdu vylučuje vzhľadom na zásadu subsidiarity vyplývajúcu z čl. 127 ods. 1 ústavy právomoc ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2006